

(NAD)NAREČNOST PAVLOVE ROKOPISNE PREKMURSKÉ SLOVENSKE SLOVNICE

Tjaša Jakop

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU, Ljubljana
jakop@zrc.sazu.si

DOI: 10.4312/Obdobja.36.339-345

Prispevek predstavlja prekmurski knjižni jezik v rokopisni slovnici *Vend Nyelvtan* (Prekmurska slovenska slovnica) Avgusta Pavla (1886–1946) iz leta 1942 primerjalno z jezikom oz. narečjem dialektološke razprave istega avtorja z naslovom *A vashidegkúti szlovén nyelvjárás hangtana* (Glasoslovje slovenskega cankovskega narečja) iz leta 1909.

August Pavel, prekmursko narečje, govor Cankove, prekmurski knjižni jezik, prekmurska slovnica

The article presents Prekmurje literary language in the handwritten grammar *Vend Nyelvtan* (Slovene Prekmurje Grammar) by August Pavel (1886–1946) from 1942, comparing it with the language or dialect of the dialectological dissertation by the same author entitled *A szlovén vashidegkúti nyelvjárás hangtana* (Phonetics of the Slovene dialect of Cankova) from 1909.

August Pavel, Prekmurje dialect, local dialect of Cankova, Prekmurje literary language, Prekmurje grammar

1 Uvod

Avtorica prispevka se je z delom Avgusta Pavla začela ukvarjati v svojem diplomskem delu (Jakop 1998) ob prevajanju njegove monografije *Glasoslovje slovenskega cankovskega narečja* (*A vashidegkúti szlovén nyelvjárás hangtana*), ki je izšla leta 1909 v Budimpešti. Kasneje je objavila še nekaj člankov o govoru Cankove od Pavlovega *Glasoslovja* do danes (Jakop 2003, 2006, 2017). V članku bo narečje Pavlovega *Glasoslovja* cankovskega govora primerjala s cankovskim narečjem danes, približno 100 let kasneje ter z (nad)narečnim jezikom v njegovi prekmurski rokopisni slovnici *Vend nyelvtan* (1942), ki je bila pred kratkim (2013) iz madžarščine prevedena v sodobno knjižno slovenščino.

1.1 Cankova

Cankova je vas v bližini Gornje Radgone. Ime naselja **Cankova* (*ves*) prvotno vsebuje svojilni prid. od oseb. im. *Canek*, *Cank* z imenotvorno različico *Canjko*, *Cajnko*, ki se ohranja kot priimek (Snoj 2009: 87). Madžarsko ime za Cankovo je *Vashidegkút*, nemško pa *Kaltenbrunn*, kar pomeni 'mrzel izvir/studenec'. Večina prebivalstva živi polkmečko življenje na manjših kmetijah z dodatno zaposlitvijo v Murski Soboti ali bližnji Avstriji (podatki s terena, 2016).

2 Pavlovo *Glasoslovje*

Avgust Pavel (madž. Pável Ágoston) se je rodil leta 1886 na Cankovi, umrl pa leta 1946 v Sombotelu na Madžarskem. Že kot triindvajsetletni študent je v madžarščini objavil razpravo o glasoslovju svojega rojstnega kraja (*A vashidegkuti szlovén nyelvjárás hangtana*, 1909). Bil je prvi, ki je (1909: 5–6) klasificiral oz. ločil tri prekmurska podnarečja: severno – goričko, osrednje – ravensko in južno – dolinsko. Tako delimo prekmursko narečje še danes.

3 Pavlova slovnica

Pavlova prva rokopisna slovnica je žal izgubljena, na podlagi te pa je leta 1942 po naročilu napisal prekmursko slovnico *Vend nyelvtan*, ki je nastala zaradi potrebe po šolskih učbenikih v Prekmurju. Pavel je svojo prekmursko slovensko slovnico »skril« za naslovom *Vend nyelvtan* (Vendska slovnica), da bi delo leta 1942 lahko izšlo pod madžarsko oblastjo. Pavlova slovnica v tipkopisu¹ obsega 178 strani (z označenimi 455 paragrafi) in je bila skladna s tedanjo slovensko slovnničarsko tradicijo; zgledoval se je npr. po Breznikovi *Slovenski slovnici za srednje šole* iz leta 1934 ali po Sketovi priredbi Janežičeve slovnice iz leta 1900. Uvodni del k *Slovnici* je Predgovor (Pavel 2013: 15) ter poglavje z naslovom *Narod in jezik. Narečja* (Pavel 2013: 17), kjer Pavel piše o prekmurskih Slovencih in njihovi književnosti, o prekmurskih narečjih in o prekmurskem knjižnem jeziku.

Sledijo štiri obsežnejša poglavja:

1) Prikaz prekmurskega **glasoslovja** (2013: 23–) je Pavel razdelil na šest podpoglavij, in sicer na prikaz samoglasnikov, soglasnikov, zloga in deljenja besed, naglasa, dodal pa je tudi pravopisno problematiko velike začetnice, ločil in kratic;

2) Prikaz prekmurskega **oblikoslovja** (2013: 75–) z opredelitvijo besednih vrst in stavčnih členov, ki ji sledijo pregibne (samostalnik, pridevnik, člen oz. spolnik (*te, ta, to* [za m., ž. in s. sp.]), zaimek, števniki, glagol) in nepregibne besedne vrste (prislov, predlog, veznik, medmet);

3) V poglavju o **besedoslovju** avtor predstavi besedotvorno problematiko (izpeljavo, podvojitve in sestavo), v poglavju o **pomenoslovju** pa piše o prvotnem in prenesenem pomenu besed, sopomenkah, enakozvočnicah, onomatopeji, spremembi pomena, besednem zakladu in prevzetih besedah;

4) V zadnjem poglavju (*Sztávkoszlovje*) obravnava **skladnjo** v prekmurščini (prosti stavki, priredno in podredno zložene stavke), v podpoglavju *Združevanje stavkov* pa vrinjeni in veliki stavki, navedek ter besedni red.

4 Primerjava Pavlove *Slovnice* z njegovim narečnim *Glasoslovjem*

Pavlova prekmurska slovnica *Vend nyelvtan* je pisana v madžarščini s slovenskim prekmurskim ponazarjalnim gradivom v prekmurskem črkopisu.² Čeprav je v pri-

¹ Slovnica takrat zaradi neugodnih političnih razmer ni mogla iziti.

² Tako tudi Előd Dudás (2012: 149). Na levi strani prevoda iz leta 2013, ki ga je pripravila Marija Bajzek Lukač, je objavljen tipkopis oz. rokopis Pavlove slovnice, na desni strani pa je prevod, ki tudi oblikovno posnema izvorno besedilo.

merjavi s Pavlovim *Glasoslovjem* Cankove njegova rokopisna slovnica nadnarečna (narečne fonetične različice so poenostavljene, abstrahirane oz. zapisane v poknjžiheni obliki), lahko v njej opazimo veliko prekmurskih jezikovnih posebnosti in zakonitosti. Tako imamo npr. za pomen 'otrok' v *Slovnici* prekmursko obliko *dête* (ki jo beremo kot *dejte*), v *Glasoslovju* pa natančno fonetično zapisano narečno obliko *dêtä* , ki jo danes dialektologi zapišemo kot *'de:ite* ; za diftong *ou* (kot refleks za praslovanski nosni *o*) je v *Slovnici* zapisana oblika *rôka* (ki jo beremo kot *rouka*), v *Glasoslovju* pa fonetično zapisano narečno obliko *slâma* (z zaokroženim *a*), ki jo danes fonetično zapišemo kot *s'lâma* ; za soglasnik *č* je v *Slovnici* zapisan *cs* , npr. *csonta* 'kost', v *Glasoslovju* pa *čonta* (danes nar. 'čonta), za soglasnik *ž* pa je v *Slovnici* zapisan *zs* , npr. *hizsa* 'hiša' (danes nar. 'ziža). Za nekdanji cirkumflektirani nosni *e* govorijo v prekmurskem narečju ozek refleks, ki ga Pavel v *Slovnici* zapiše z ostrivcem (npr. *pêtek*), v *Glasoslovju* pa z *é* , npr. *dävét* (danes nar. *de've:t*).

4.1 Glasoslovje narečja Cankove

Cankovsko narečje loči naglašene samoglasnike, ki so dolgi in kratki, in nenaglašene samoglasnike, ki so samo kratki. Sistem dolgih naglašanih samoglasnikov je monoftongično-diftongičen. Pavel v *Slovnici* navede 38 fonemov oz. črk (2013: 25): *a, á, b, c, cs, dzs, d, e, e, é, f, g, h, i, í, j, k, l, m, n, nj, o, ô, ó, ô, õ, p, r, s, sz, t, u, ú, ü, ű, v, z, zs* , od tega 15 samoglasnikov (*a, á, e, ê, é, i, í, o, ô, ó, õ, ô, ú, ü, ű*) in zlogotvorni *r* .

4.1.1 Samoglasniki

Pavel v prvem delu *Glasoslovja* v poglavju Vokalizem samoglasnike cankovskega narečja prikazuje s tabelo (1909: 7); našteje jih 18: *i, í, ı, ê, e, e, ä, á, á, â, o, ó, õ, õ, u, ú, ü, ű* . Nadalje piše (1909: 8), da glasovi *i, í, ü, ű, u, ú, ö, ő, o, ó* in *á* fonetično povsem ustrezajo madžarskim kratkim in dolgim samoglasnikom. Samoglasnik *ä* je v *Glasoslovju* pisal kar poenostavljeno z *a* -jem, za katerega pove, da zveni kot navaden madžarski labialni kratki *a* (npr. v besedi *atya* 'oče'). Prav tako ga zapisuje tudi v *Slovnici* (2013: 29, §10), kjer samoglasnike deli na dolge (*á, é, í, ó, õ, ú, ű*) in kratke (*a, e, i, o, ö, u, ü*).

Zaokroženje kratkega in nenaglašene *a* je značilno za ravensko in goričko podnarečje; v Cankovi najdemo v *Glasoslovju* in danes naslednje primere za kratki *a* : *brät* (danes *b'rät*), *màtĭ* ('mâtĭ), *kàmän* ('kâmen), *gvânt* (g'vânt) 'obleka'; *žâgatĭ* ('žâgatĭ). V *Slovnici* je namesto narečne oblike *slâma* (z zaokroženim *a*), ki je zapisana v *Glasoslovju* in jo danes zapišemo kot *s'lâma* , zapisano kar *szlama* [*slama*], za *kráva* (nar. *k'ráva*) pa *krava* . Samo v *Glasoslovju* zapisuje glas *ı* , ki ga opiše kot kratek samoglasnik med zelo ozkim *e* in *i* , v nenaglašeni položaju pa da se izgovarja polglasniško (kot *ä*).

Pavel v *Slovnici* navaja (2013: 29), da pogovorni jezik razlikuje štiri *e* -je, toda v pisavi ločimo le tri. Tudi v *Glasoslovju* pove (1909: 8), da so *e* -jevski glasovi štirje in tri od njih pozna tudi madžarščina: *ä* (madž. *e*), *é* (madž. *é*), *e* (madž. *ě*) in *e* . Praslovanski dolgi polglasnik je v prekmurskem narečju dal *e* -jevski samoglasnik (*é*),

npr. samostalnik *dan*, ki je v *Slovnici* zapisan kot *dén* (2013: 105), v *Glasoslovju* pa fonetično kot *dén*; narečno obliko danes zapišemo kot *dɛ:n*.

Posebej izpostavi samoglasnike *ü, ú, ö* in *õ*. Za prva dva sklepa, da sta najverjetneje izvorno prekmurska, medtem ko sta *ö*-jevska glasova po njegovem mnenju prevzeta iz sosednjih jezikov, npr. **G**³ *plüča* (danes *p'lü:ča*), **G** *vüjác* (danes *'vü:jec*) 'materin brat'; **G** *süjı* (danes *'sü:jı*); **G** *gostüvañä* (danes *gós'tüvañe*) 'gostija'; **G** *lüšçitı* (danes *'lüšçitı*) ter *vötär* (danes nar. *'vöter*), *vöra* (*'vöra*) 'ura' in *kõjatı* (*'kõ:jatı*) 'kuhati'. V *Slovnici* najdemo primere s kratkim in dolgim *ü*, npr. *küp*, *na küpi* 'na kupu', *düsa* [*duša*] 'tiho', *tüho* 'tiho', *kühajo*, *brüsziti* 'brusiti', *küpiti* (danes nar. *küpitı*) 'brusiti', *gor szo ga zbüdili* 'so ga zbudili', za *ö* pa *vöter* 'veter', *vörtivati* 'gospodariti' in *vöszpuniti* 'izpolniti'.

4.1.2 Soglasniki

V drugem delu *Glasoslovja* Pavel v poglavju Konzonantizem soglasnike cankovskega narečja prikazuje s tabelo (1909: 93), in sicer jih deli na zveneče (*b, d, d', g, (dz), dž, v, z, ž, j, r, l, m, n*) in nezveneče (*p, t, t', k, c, č, f, s, š, (ch), h*). Tudi v *Slovnici* v poglavju Soglasniki (2013: 39, §38) Pavel deli soglasnike na zveneče (*b, dzs, d, g, gj, v, z, zs, j, l, m, n, nj, r*) in nezveneče (*p, cs, t, k, tj, f, sz, s*).

V *Glasoslovju* (1909: 93) navaja, da je za prekmursko glasoslovje najznačilnejši pojav jotacije. V Cankovi se danes zvočnik *j* izgovarja kot *gj* (*'g'e:itra* 'jetra', *'g'ezik* 'jezik', *zu'bo:uvg'e* 'zobje', *lid'gɛ:ı* 'ljudje'; *'g'ezdıtı* 'jezditi') ali *dž* (*'pá:žž'e, pot* *'pá:žžamı* 'pazduhe, nar. pazdje', *ledev'ž'ɛ:ı* 'križ, nar. ledovje/ledevje', *k'rá:vža š'tála* 'kravji hlev'). Na tem mestu ima Pavel v *Glasoslovju* večinoma samo *dj* ali *g* (*d'étra* ali *g'étra* 'jetra'; *d'ázik* ali *jázik* ali *gázik* 'jezik', *zobd'é*, tudi *zobgé* 'zobje', *lıdd'é* 'ljudje'; *gèzdıtı* ali *d'èzdıtı* 'jezditi'; *pázd'ä* 'pazduha', *lädäv'dé* 'križ', *krávd'ı d'áräm* 'kravji jarem').⁴ V *Slovnici* (2013: 45) Pavel piše: »Kasneje se je *j* za soglasniki ohranil kot čisti *j* ali pa se je spremenil v *gj, tj* (pred prednjimi samoglasniki v *g, k*).« Primeri iz *Slovnice*: *zobjé* > *zobjgé* > *zobgé* 'zobje', *divji* < *divgji* < *divgi* 'divji', *vlaszjé* > *vlasztjé* > *vlaszké* 'lasje'; v *Glasoslovju*: *vlast'é* in *vlaské*, danes nar. *vla'sè:ı*.

Za panonske govore je značilno, da *-m* v izglasju prehaja v *-n*, tako npr. Pavel v *Glasoslovju* navaja *čüjän* 'slišim', *màn* 'imam', *vido san*, *z bráton*, *z móužon*; danes nar. *'čü:jen* 'slišim', *'iden* 'grem', *san 'čü:la*, *kü'püvlen*, *pla'čüvlen*, *pod no'xe:ton* 'pod nohtom', *s po'tá:çon* 's kolesom'. Ta pojav obravnava tudi v *Slovnici* (2013: 47): *znan* < *znam* 'vem', *man* < *mam* 'imam', *tan* < *tam*.

4.2 Oblikoslovje narečja Cankove

4.2.1 Samostalnik

V *Slovnici* so samostalniki različnih spolov predstavljeni s sklanjatvenimi vzorci (2013: 81–). Pri samostalnikih ž. sp. je značilna končnica *-ej* pri D/M ed., npr. *goszpé* [*gospej*] (2013: 85). Dvojina je popolnoma ohranjena pri vseh spolih samostalnikov: nar. *d'vá: 'pojba, dvej 'ro:ukı, 'rebri; G dvá siná, dvá fotıva* 'otroka'. Ohranjeni so tudi

³ Pavlovi podatki iz *Glasoslovja* (1909) so označeni z veliko in odebeljeno črko G.

⁴ Ti primeri kažejo, da je prehod *j* > *gj* > *dž* mlajši pojav.

vsi trije spoli, čeprav Pavel v *Glajoslovju* piše (1909: 17): »Del besed srednjega spola je prešel v kategorijo ženskega spola in s tem spremenil tudi končnice; takšne so: *d'áboka* ali *d'áboko* 'jabolko'; *ókna* ali *ókno*; *čúda* ali *čúdo*; *gnèzda* ali *gnízdou* itd. Besede srednjega spola so prešle v ženski spol na podlagi skupnega tožilnika tako, da se je iz tožilnika, ki se končuje na *o*, razvil novi imenovalnik.« Primeri: **G** *čúdo* (danes 'čúdo'), **G** *mlèiko* (danes *m'lè:iko*), **G** *črvòu* (danes *č'rv:ivo*); nekateri samostalniki pa se tudi feminizirajo, npr. **G** *vúja* (danes 'vú:ja') 'uho'. V *Slovnici* (2013: 109) sta za samostalnik *uho* navedeni obe obliki: *vúho* in *vúja*.

4.2.2 Pridevnik

Pridevnik je v govoru Cankove v nedoločni obliki, če se končuje na *-en*: **G** *bätäžän* 'bolan' (danes 'bätežen', 'tüčen' 'debel', 'ži:fčen'), večina pridevnikov pa se v I ed. m. sp. končuje na *-i*: **G** *kosmätí*, *sèjri* 'sivi' (danes 'se:irí'), **G** *súji* (danes 'sü:jj', 's'lø:ukj' 'suh', 'püklavj' 'grbast', 'kustj' 'debel', 'g'lü:ipj' 'gluh'). V *Slovnici* (2013: 123, 125) je zelo natančno razčlenjeno, kateri pridevniki v prekmurščini imajo samo določno in kateri samo nedoločno obliko, npr. *kosavi* 'skuštran' : *pameten*.

4.2.3 Glagol

Glagoli v govoru Cankove poleg dvojninskega osebila *-va* za moški spol poznajo še *-ve* za ženski spol še danes (npr. *ideva* : 'ideve'). Tudi v *Slovnici* (2013: 183) Pavel piše: »V Zali se namesto splošne ženske oblike *szve sle* [*sve šle*, op. T. J.] uporablja *szvi sli*, *szvi sle* [*svi šli*, *svi šle*]. Prav tako *sztópivi*, *csűjevi*, *szvi meli* [*stoupivi*, *čűjevi*, *svi meli*] ipd.« Sicer navaja za 1. osebo v *Slovnici* (2013: 75) naslednje oblike: *idem* 'grem', *ideva* 'greva' in *idemo* 'gremo'.

Za panonski prostor so značilne posebne oblike nedoločnikov in deležnikov na *-l* glagolov na *-noti -nem* (iz praslovanske **-no-*; v knj. sln. *-(n)iti -(n)em*). Takšne oblike najdemo tudi v govoru Cankove (danes *f'trgnotj*, *f'trgnoj*; 'mänotj', 'mänolj'; **G** *gänotj*, *gütnotj* 'požreti, srkniti', *spädnotj* 'pasti', *záčnotj* 'začeti'), v *Slovnici* (2013: 211) npr. *zdignoti*, *zmrznoti*. Posebne glagolske oblike na *-ovati -ujem* (danes *kü'püvlen*, *plä'čüvlen*) obravnava tudi Pavel v *Slovnici* (2013: 237, 239), npr. *küpüvlen* 'kupujem'.

Značilni so glagoli s predlogi, npr. danes 'vö *fte:gnø* 'stegnil se je, umrl je', 'vö *s'čela g'lè:dati* 'grdo gledati', **G** *vögléda*, *vöspiti*, *vöspüü* 'izpil', *vö sä zgúcatj*, *vö sposúšlj*, *vö žéžgala*; *dòj rámatj* 'pojesti', *dòj ga strlüü* ali *strèjlo* 'ustrelil ga je', *koužo sï dòj zòudro* 'olupil si je kožo'. Za te glagole kasneje Pavel v *Slovnici* (2013: 265, §325) opozarja, da je njihova raba napačna: »Uporaba prislova je napačna, če lahko glagol sam primerno izrazi določeno okoliščino.« Kot napačne navaja npr. primere *gor szo ga zbúidili*, *doj je povedo*, *gor szo vsztanoli*, *doj szi szedi*, *vöszpuniti* 'izpolniti', *vöszkúhati* itd.

4.2.4 Zaimek

Za narečje je danes značilen osebni zaimek za 1. os. ed. 'ge:(s)' 'jaz' in dvojninski zaimki 'müva/müvi' 'midva/midve' in 'vüva/vüvi' 'vidva/vidve'. V *Slovnici* je za 1. os. navedena poknjžena oblika *jaz* (2013: 141), toda *müva* in *müve/müvi* ter *vüva*

in *vüve/vüvi*. V kombinaciji s predlogom se naglas pomakne na predlog, npr. **G zàñin** 'za njim', v *Slovnici* npr. *pinas* (2013: 143). Tipičen je oziralni zaimek *kateri, katera*, npr. **G štàri, štàra**, v *Slovnici* (2013: 153): *steri, stera, stero*.

5 Sklep

Govor Cankove spada v ravensko podnarečje prekmurskega narečja panonske narečne skupine, ki razlikuje dolge in kratko naglašene samoglasnike v kateremkoli zlogu. Dolgi so enoglasniki in dvoglasniki, nastali iz starih ter novih cirkumflektiranih samoglasnikov. Kratki naglašeni samoglasniki so nastali iz staro- in novoakutiranih ter umično naglašanih samoglasnikov. To razlikovanje Pavel izpostavi tudi v *Slovnici* (2013: 29, §10), kjer deli samoglasnike na dolge in kratke. Oblikospreminjevalni in oblikotvorni vzorci v cankovskem govoru ohranjajo praslovanske sklonske končnice, vse tri spole in vsa tri števila; tako stanje je normirano tudi v Pavlovi *Slovnici*.

Poudarek razprave *A vashidegkúti szlovén nyelvjárás hangtana* (Glasoslovje slovenskega cankovskega narečja) Avgusta Pavla iz leta 1909 je seveda na glasoslovju govora njegovega rojstnega kraja, pa vendar najdemo v gradivu veliko besedja, stranskih oblik, besednih zvez in stavkov cankovskega narečja, ki so avtorici tega prispevka omogočili tudi vpogled na druge jezikovne ravnine cankovskega govora. Če primerjamo stanje pred več kot 100 leti, tj. narečno gradivo s konca 19. in začetka 20. stoletja z današnjim, vidimo, da na glasoslovni in oblikoslovni ravnini ni večjih razlik.

Knjižna prekmurščina se v marsičem razlikuje od narečne; prekmurski jezik v Pavlovi *Slovnici* je tako manj narečen in bolj poknjižen oz. abstrahiran. Prvotni namen rokopisne prekmurske slovnice *Vend nyelvtan*, ki jo je Pavel dokončal leta 1942, je bil namreč uveljaviti pokrajinski knjižni jezik. Prekmursko slovnico je pripravil (v rokopisu) za prekmurske šole s prošnjo, da jo odobrijo kot učbenik za prekmurske osnovne in (poklicne) srednje šole. *Slovnica* je obogatena s pravopisnimi napotki. Najobsežnejši del zavzema oblikoslovje, ki predstavlja pregibne in nepregibne besedne vrste. Danes *Slovnica* kaže tedanje stanje prekmurščine, ki se je kot narečje razvijala ločeno od preostalega slovenskega jezikovnega prostora in je imela tudi kot knjižni jezik posebno zgodovino že od prvih ohranjenih verskih besedil iz 18. stoletja dalje.

Viri in literatura

- DUDÁS, Előd, 2012: Primerjalni zgodovinski razvoj prekmurskega črkopisa. *Jezikoslovni zapiski* 18/2. 149–165.
- GREENBERG, Marc L., 2009: Prekmurje Grammar as a Source of Slavic Comparative Material (Prekmurska slovnica kot vir slovanskega primerjalnega gradiva). *Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies* 7. 29–44.
- JAKOP, Tjaša, 1998: *Pavlovo Glasoslovje slovenskega cankovskega narečja (s prevodom vokalizma)*. Diplomsko naloga. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- JAKOP, Tjaša, 2003: Pavlovo Glasoslovje slovenskega narečja Cankove. Zinka Zorko, Miha Pauko (ur.): *Avgust Pavel* (Zora 23). Maribor: Slavistično društvo. 56–72.
- JAKOP, Tjaša, 2006: Leksika in frazeologija v Pavlovem glasoslovju slovenskega cankovskega

- narečja. Mihaela Koletnik, Vera Smole (ur.): *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah* (Zora 41). Maribor: Slavistično društvo. 352–359.
- JAKOP, Tjaša, 2017: Govor Cankove od Pavlovega Glasoslovja (1909) dalje. Marko Jesenšek (ur.): *Av gust Pavel med Slovenci, Madžari in Avstrijci = August Pavel among the Slovenians, Hungarians and Austrians* (Zora 120). Maribor: Univerzitetna založba Univerze. 53–64.
- KOLETNIK, Mihaela, 2008: Narečna podoba Prekmurja. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave* (Zora 60). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta. 9–16.
- PAVEL, Avgust, 1909: *A vashidegkúti szlovén nyelvjárás hangtana*. Budimpešta: A Magyar Tudományos Akadémia.
- PAVEL, Avgust, 2013: *Prekmurska slovenska slovnica. Vend nyelvtan* (Zora 100). Prevedla Marija Bajzek Lukač. Uredil Marko Jesenšek. Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta.
- SNOJ, Marko, 2009: *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*. Ljubljana: Modrijan in Založba ZRC, ZRC SAZU.

Besedilo je bilo pripravljeno z vnašalnim sistemom ZRCola (<http://zrcola.zrc-sazu.si>), ki ga je na Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU v Ljubljani (<http://www.zrc-sazu.si>) razvil Peter Weiss.